24 üncü Sene — Cumartesi 9 Mayis 1931 — No. — 2415

Karagöz

ABONE:
Türkiye için seneliği 3 liradır
Ecnebî memleketler için dolar kabul edilir.

Müdür ve Başmuharriri:
ORHAN SEYFİ
Müessisi: Ali Fuat Bey merhum

İDAREHANESİ:
İstanbul Vilâyeti karşısındaki
hususî daire : Telefon:
İstanbul : 413

Nushası 3 Kuruş — CUMARTESİ, ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR — Nushası 3 Kuruş

Gazibabamız tekrar Reisicumhur oldu.

Karagöz — Ey büyük Gazi, Millet vekilleri, Milletin candan dileğile yine seni bu koltuğa seçtiler. İstiklal harbında bizi nasıl düşmandan kurtardınsa, iktisat cenginde de sıkıntıdan kurtaracağına imanımız var. İntihabın uğurlu, mübarek olsun, ulu Reisimiz!

Müstakillerin Sesi Duyuldu!

Meclis açıldığı gün mustakillerden eski Meb'usan reisi Halil bey söz istedi, Reisicümhur intihabına itiraz etti, bu intihabın daha vakti gelmedi, dedi. Kütahya meb'usu Recep bey ayağa kalktı, Halil beyin itirazına lâzımgelen cevapları verdi. Öyle görünüyor ki bu seferki mecliste mustakil meb'uslar susup oturmıyacaklar, itirazlar, gürültülü münakaşalar olacak. Hükûmetin yapılacak tenkitlere, itirazlara kızmıyacağına emniyetimiz vardır. Esasen Başvekil paşa hazretleri, yapılan işlerin iyilik ve doğruluğunun daha güzel anlaşılması için tenkit edilmesini istiyordu. "Millet karşısında her zaman en küçük hareketimizin bile hesabını vermeğe hazırız!" diyordu. Yalnız bu tenkit ve itirazların şahsî garezle ve siyasî hırsla yapılmaması lâzımdır. Bilgiye, görgüye, yatanperverliğe dayanmalıdır. Böyle olursa mustakillerin tenkit ve itirazlarından memleket istifade eder. Yoksa söylenen sözler milletin kafasını şişiren bir kuru gürültüden ibaret kalır.

İnşallah böyle olmaz!

MUHAVERE

Hacivat — Hükûmet bütçeyi hazırlamakla uğraşıyor, bu sefer bütçenin hazırlanması oldukça mühim bir iş oldu.

Karagöz — Bütçenin hazırlanması her zaman mühim bir iştir. Sen galiba, varidatı, masrafı birbirine uygun bir bütçenin hazırlanmasındaki güçlüğü anlatmak istiyorsun!

Hacivat — Hay ağzını öpeyim, öyle işte!

Karagöz — Elbette güç iştir, kolay mı ya?

Hacivat — Neden canım?

Karagöz — Hükûmet bu sefer bütçenin varidat kısmından mühim fedakârlık yapıyor. Birtakım vergilerden tenzilât yapılıyor. Bu açığı kapatmak için ince eleyip sık dokumak lâzım. Bir taraftan memleketin varidatını inceden inceye hesap etmeli, diğer taraftan da hangi masrafların kısılabileceğini tayin etmeli. Hükûmet vekâletlerin bütçelerinde mühim tasarruflar yaparak bu açığı kapatmağa çalışıyor. Fakat aynı zamanda da memleketin hayatî ihtiyaçlarının da temin edilmesini düşünüyor. İş başında olmıyanlara, hükûmet mes'uliyetini omuzlarına yüklenmemiş olanlara bu laflar kolay gelir. Masraf kısılsın demekle kısılmaz, vergilerden tenzilât yapılsın demekle yapılmaz.

Bu işleri memleketin ihtiyacını göz önünde tutarak birbirine uygun getirmek lâzımdır. İşte meselenin ehemmiyeti bundadır, bunun için kolay değil, Hacivat!

Derler Beyahu!

Ne Zümrütankadır, ne Hüma kuşu,
Adına tayyare derler beyahu!
Ne hoştur uzaktan nazlı uçuşu,
Sanki dar gelmiştir yerler beyahu!

Köyünün üstünde dolaşır durur,
Bir çelik kanattır, vatanı korur,
Yabancı kartalı kalbinden vurur,
Havada gök gibi gürler beyahu!

Yanyana dizilmiş turna katarı,
Yıldızlar havada bir küewarı,
Cenk günü düşmana çoktur zararı,
Bil ki yemeyeni yerler beyahu!

Havada kuvvetli olanın toprak,
Çalışana yoktur dinlerince durak,
Hemşehri o eski kafayı bırak,
Karanlığı seven, körler beyahu!

Ayırmak gerektir kesende bir yer,
Gıdandan artarsa üç kuruş eğer,
Havanı bekliyen şu kartala ver,
Adına Tayyare derler beyahu!

Âşık

İnkilap kitabı...

İnkilâbımız için en iyi kitabı yazana "1500" lira mükafat verileceği, altı senedenberi ilân ediliyor. Şimdiye kadar yüzlerce kitap yazıldığı halde hiçbiri begenilmedi.

Beğenilmez ya... İnkilâp için yazılacak kitap, özlü olmalı!

Ciddî eser yazmak, öteberi karalamağa benzemez, kolay değil!

Tefecilere karşı

İktisat vekâleti tefecilerin girdisini çıktısını iyice araştırıyor. Sermayeleri nedir? Kaç paralık iş yapıyorlar? Ne kadar faiz alıyorlar? Bunları tahkik etmeğe başladı.

Tefeciler, bundan sonra rasgele iş yapamıyacak, kıyasiye faiz alamıyacaklar. İzinsiz faizçilik yapanlar kanunun pençesine şıp diye düşecekler.

Hem bu sefer kurtuluş ta yok gibi görünüyor. Çünki faizçiliğe kalkanlar, evvelâ hükûmetin emrine depozito olarak (5000) lira yatıracaklar!

Bu parayı yatırmıyanlara faizçilik etmek yasak edilecek... Bu haber bütün köylülerimizi sevindirse yeridir.

FIKRA

Ektiğim Nohut

Köylünün biri, İstanbula gelmiş.. Sokaklarda hayran hayran dolaşırken tablası başında bir takım satıcıların;

— Teze leblebi... Teze leblebi ... Diye bağırarak dolaştıklarını görünce bir tanesini çağırmış:

— Ne satıyon hemşehrim!

— Leblebi...

— İndir bahayım!

Satıcı tablasını indirmiş.

— Ohhası gaça bunun?

— Sağ para, beş kuruş...

Köylü tabladan bir avuç leblebi alıp tadına bakmış. Fakat bir şeye benzete miyerek:

— Uulan eski göz ağrısı ektiğim nuhut, biçtiğim nuhut, şincik tablaya bindim diye bana çalım mı satıyon? Demiş.

Maliye müfettişleri

Son günlerde maliyenin büyük müfettişleri, inhisar idarelerini birer birer teftiş ediyorlar. Bu arada inhisar idarelerinin sermayeleri nedir, bu sermayeler senede ne kadar varidat getiriyor? Bunlar da tahkik olunuyor.

Mısırla ticaretimiz

Mısırla aramızdaki ticaret muahedesinin müzakeresine bu hafta Ankarada başlanacak. Bu ticaret muahedesinin bizim için çok ehemmiyeti vardır. Mısır bize pek az şey gönderdiği halde bizden en çok mal çeken dost bir hükûmettir. Bilhassa tütünlerimizi en çok alan memleketlerden biri de Mısırdır. Son zamanlarda Mısır hükûmeti gümrük fiatını arttırmıştı. Bu yüzden tütün ticaretimiz çok zarara uğramıştı.

Mısırda Yunanlılar bizim meykiimizi almak için çok çalıştılar ve doğru söylemeli ki muvaffak ta oldular. Mısıra gönderdiğimiz tütünlere Ruslar da rakabet ediyorlar. Yapılacak muahedenin ticaretimize zarar veren manileri ortadan kaldıracağını umarız!

Hıdırellez Safası!

İstanbulun yazı kışa doğrudur, derler. Yalan değil! Mayısın ortalarına geliyoruz ki hâlâ Mart havası gibi bir açıyor, bir kapıyor. Geçen çarşamba Hıdırellez'di güya! Hava bir bozuş bozdu ki Kâğıthaneye kuzu yemeğe değil, pardesüsüz evden çıkmağa bile imkân kalmadı. Adeta bir kış havası! Vakıa bir bakıma böyle olduğu fena olmadı! Millet Hıdırellez diye toz duman içinde Kâğıthaneye gidecek, okkalarla rakı içip; avuç dolusu para harcıyacaktı. Evinde oturdu, içti ise de kendi sofrasında içti. Çok eğlenemedi ise masraf ta az etti. Hesapsız para harcıyacak zamanda değiliz. Eskiden kuzular doldurulup, tatlılar yapılıp Kâğıthaneye gidilirmiş ama, o zaman etin okkası 120 şekerin okkası 53 kuruş değilmiş! Şimdi böyle oldu diye büsbütün zevki eğlenceyi terk mi etmeli? Hayır, işi zamana uydurmalı! Maksat İlkbahar havası mı almak? Evde yemeğini yiyip vapurla kâğıthaneye gidersin. Ama diyeceksiniz ki: şöyle biraz da çakırkeyif olup onun keyfini çıkarmak lâzım. Bunu ne yapmalı? Evde atıştırıp sokağa çıksan o kafa ile yolculuk edilmez. Cebine bir küçük şişe, biraz da leblebi koyup kâğıthanede birkaç kadeh parlatsan, tok karnına bu zıkkım içilemez. Onun da kolayı var. Avrupalılar yemek üstüne içilecek içkiler çıkarmışlar. Adına likör denen tatlı içkiler var. Bizim inhisar idaresi de alâsını yapıyor. Bir küçük şişe alıp birkaç tane çakarsın. Hem ağzın tatlanır, hem keyfin gelir. Hesabını bilene yok, yok!

Zamanımızda eğlenme vasıtaları bol, zevkin hududu payansız, zenginin eylendiği gibi fıkara da eğlenebilir ama, usulünü bilmeli!

Mısırda karışıklık

Mısırda intihabat gürültüleri çoğaldı, Şimdiki hükûmet meclisi dağıtmış ve kanunu esasîyi istediği gibi değiştirmişti. Şimdi de intihabat yaptırmak istiyordu. Mısırdaki fırkalar buna itiraz ettiler ve ahalinin iştirak etmemesini ...ediler. Bu yüzden polisle ahali ara...ıda çarpışmalar oldu: Fırkaları ileri ...elenlerinden bir kaç kişi yaralandı. ...ısırlılar son zamanlarda istiklâl ve ...illî varlıklarını müdafaa için çok ...elâdet gösteriyorlar!

Vergiler azaltılıyor!

Hükûmet yeni bütçeyi hazırlıyor. Yeni bütçenin 175-180 milyon kadar tutacağı tahmin ediliyor. Masraflardan çok mühim tasarruflar yapıldı. Bu arada millî müdafaa bütçesinde bile mühim tasarruflar yapıldığı söyleniyor. Hükûmet bütün vergilerden yüzde 20 tenzilât yapmayı düşünmektedir. Memur maaşlarından tenzilât yoktur. Yalnız yeni memur tayin edilmemek suretile memur kadrosunun yüzde 30 eksilmesi hakkında tasavvurlar vardır.

Hükûmet, halka ferah vermek için yapılması mümkin olan her şeyi düşünüyor ve yapmaya çalışıyor. Devlete, bunca şanlı hizmetler etmiş olan yavuz İsmet paşanın bu işte de muvaffak olacağına şüphe yoktur.

İran komşumuzla

İran komşumuzla aramızdaki hudut işini (Tahran) da müzakere edeceğiz. İki komşu devlet arasındaki dostluğa zarar getirmiyecek bir tarzda hududun düzeltilmesini İranlılarında istiyeceğine şüphe etmiyoruz. Daha geçenlerde huduttaki (Ağrı) dağının ne işler çıkardığı hatırdadır. İranlılarla aramızki hudut prüzleri dostluğu kuvvetlendirecek bir tarzda düzeltilmeli!

Çekirge bir sıçrar..

Hani şu yıldızı kumarhane yapacağım, size milyonlar kazandıracağım diye ortaya çıkan bir İtalyan vardı. Burada sağa sola borçlanıp paraları ödemeyince soluğu memleketinde aldı. Şimdi bu İtalyanı İtalya da yakalayıp kodese atmışlar. Meğer sade Istanbulda değil, memleketinde de dolandırmadığı kimse kalmamış! Elini kesesine sokmadan, başından büyük işlere kalkan yarım akıllılara Maryosera denen bu kumarbazbaşının sonu iyi bir ders olmalıdır.

Malûmya, çekirge bir sıçrar, iki sıçrar ama üçüncüsünde şıp diye yakalanır!

Haset olmasa...

Erzincanın büyük Köşinkâr köyünden muhtar Mehmet çavuşun karısı ve dört yavrusunu balta ile parçalıyarak öldüren canavarlar yakayı ele verdiler. Katillerin elebaşısı Bekir isminde biridir. Bekir, bu sefer muhtarlığa seçilmemiş. Mehmedin kendi yerine muhtar olmasını bir türlü çekemiyerek bu kanlı işi yapmıştır. Dünyada haset olmasa fesat olmaz, diye tevekkeli dememişler...!

Polis tarifeleri

Polis muavini ve komiserlerine ait umumî imtihan evrakı Emniyeti umumiye müdürlüğündeki komisyon tarafından tetkik ediliyordu. Evrakın tetkiki bitti. Bu ay içinde terfi listesi bildirilecektir.

Besle kargayı

Darülacizede beslenen üç genç birçok eşya çalıp kaçmışlar. Bunlar, sokakta sefil bir halde bulunup buraya alınmışlar ve senelerce bakılıp beslenmişler. Gördükleri iyiliğe karşı bu suretle mukebele eden bu hırsızları zabıta yakaladı, evraklarile birlikte Adliyenin pençesine teslim etti. Huy canın altındadır, can çıkmayınca huy çıkmaz, demişler. Doğru!

Yunanlı meb'usun konferansı

Yunanlı bir meb'us Ankara Türkocağında konferans verdi. Konferansında, Yunan milletinin nasıl ilerlediğini anlatmağa çalıştı. Bizimle yapılan dostluktan bahsetti. Yunan meb'usunun konferansında bizim büyüklerimizden birçoğu hazır bulundular. Meb'usu alkışladılar. Son günlerde Yunanlarla azamızda bazı hayırlı kaynaşmalar oldu.

İki millet, birbirini daha iyi anlamağa çalışıyor. Dünya sulhu için bu yakınlık pek lâzımdır.

Harp malûlleri

Harp malûlleri cemiyeti Mayıs nihayetine kadar kayıtlarını tecdit ettirmiyen malûllerin alâkalarının kesilmesine karar verdi. Kayıtlarını tecdit ettirmiyenlerin haberleri olsun!

MEMLEKET HABERLERİ

Kıbrıs - Lefkoşede Türk talebeler

Lefkoşe Türk Lisesi koğuş talebeleri X işaretli muallimleri kıymetli ve çalışkan Remzi bey ile birlikte

Altaylı gençler

İzmirde bayram münasebetile neş'eli bir gün geçiren Altay gençlerinin bir grupu

İzmir - Altay ikinci takımı

İzmir spor ikinci takımına karşı 0—1 galip gelen Altay ikinci takım gençleri

Bilgi Dağarcığı

Dante Alizhieri

İtalya'nın en meşhur şairlerinden olan Dante 1265 senesinde Floransa da doğmuştur. Kendisi gençliğinde Beatris isminde bir kıza âşık olmuş, fakat sevgilisi pek vakitsiz vefat etmiştir. Dante bundan çok müteessir olarak sevgilisi için birçok şiirler söylemiştir. Dante o zamana göre mükemmel surette tahsil ettikten sonra bir müddet muharebelere iştirak etmiş, cesaret göstermiş, Sonra siyasete karışmış ve nihayet vatanından sürülmüştür. 1321 senesinde vefat eden Dante "İlâhi Komedi" isminde bir eser bırakmıştır ki dünyanın en meşhur ve kıymetli eserlerinden sayılır. Bu eser: "Cennet„ "Cehennem„ "Arafat„ isminde üç kısma ayrılır. İtalyan lisanı ile ilk defa şiir söyleyen Dante olmuştur. Ondan evvel İtalyanlar Lâtince şiir yazarlardı.

Alexandre Dumas

Alexandre Dumas ("Aleksandr Düma„ okunur) 1803 te doğmuş, 1870 te ölmüştür. 1829 da "Üçüncü Hanri„ isimdeki tiyatrosu ile şöhret kazanmıştır. Bunun üzerine kendisi birçok facıa ve komediler yazmış, gazetelerde tefrika olarak birçok romanlar neşretmiştir. Üçüncü Napoleon'un İmparator olması üzerine İtalya'ya kaçmağa mecbur olmuş, Paris'e döndükten sonra "Seyahat Hatıraları„ nı neşretmiştir.

Alexandre Dumas'ın tiyatrolarından başka birçok romanlar vardır ki bir kısmı lisanımıza tercüme edilmiştir. Bunların en meşhuru "Üç Silâhşor„ dur. Yirmi sene sonra„ "Haraman Gönüllüleri„ "Kıraliçenin Gerdanlığı„ gibi romanları pek meşhur olup birçok lisanlara tercüme edilmiş olan bu romanlar daima sevile sevile okunmuştur. Alexandre Dumas'nın aynı isimde bir de oğlu vardır ki meşhur "La Dame aux Camellias„ (la dam o kamelya) romanını yazmıştır.

Hediyelerimiz

51-534 : Kolonya — Cağaloğln derviş bey apartmau Ferda H.
52-30 : Dişmacunu — Galatasaray lisesi 316 No. Mustafa Naci Ef.
53-70 : Tarak — Taş kışla 5 inci alay Aptullah Ef.
54-453 : Mendil — Konya hava rasat müdüriyetinde Halil Ef.
55-124 : Dişfırçası — Sultanselim No. 13 N. Didar H.
56-359 : Çay — Şişli tramvay kumpanyası marangoz Sırrı Ef.
57-376 : Ayna — Tophane boğaz kesen No. 90 İhsan Osman bey
58-535 : Şapka — Pangaltı - hamam Lito apartman daire 3 Vuslat Hasan hanım
59-259 : Çorap — Cibali inhisar yaprak tütün deposunda odacı Mehmet Nuri Ef.
60-243 : Tarak — Gazi Osman paşa No. 271 Nazif Ef.

- Bitmedi -

TÜRKİYE SANAYI ve MAADİN BANKASI Fabrikalarına ait YERLİ MALLAR PAZARI

Mağazada münhasiren yerli fabrikalar mamulatından ipekliler ve döşemelikler, yünlüler, battaniyeler, kalın bezler metin ve zarif baul ve çanta kunduralar ve saire toptan ve perakende olarak satılır

SİNEMA

Anita Paj

Yukarıdaki resimde gördüğünüz güzel ve sarışın kadın, endamının tenasübü ile "Asrî Venüs„ ismini alan meşhur sinema yıldızı Anita Paj'dır. Yanındaki erkek te canbaz aktör Duglas Fairbanks'in oğlu ve sinema aktörü Küçük Duglas Fairbanks'tır. Oynadıkları bu sahnede delikanlı bu fettan kadının işveli güzelliği karşısında hayran kalmış gibi dalgın ve hareketsiz duruyor!

Sinema dedikodusu

Geçen hafta şehrimizde "Gel evlenelim!„ isminde eğlenceli bir vodvilini seyrettiğimiz Fransız aktirislerinden Olis Kosea'nın boşandığını Fransız sinema gazeteleri yazıyorlar. tecelliye bakınız ki Kosea'nın boşanması "Gel evlenelim!„ filmini oynadığı zamana tesadüf etmiş!

Almanya'da "Cennet yolu„ filiminin müellifi tarafından "Daktilo„ diye bir senario yazılmıştır. Bu yeni filimi Fransız artistlerinden Mari Glori ile Jan Mûra oynayacaktır.

İngilterenin en yaşlı artisti 84 yaşında bir kadındır. Kendisi şimdiye kadar iki yüz filimde oynamıştır. Bu artist hiç işsiz kalmaz, hemen daimi bir surette çalışır. Bu halden kendisi çok memnundur, stüdyoda bulunmak kendisi için bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Jenette Mac Donald Holiwood'da Foks stüdyosunda "kadınlar üzerine bahse girmeyiniz!„ isminde yeni bir film çevirmiştir. Diğer taraftan Amerika gazetelerinin haber verdiklerine göre Janette yakında Nevyork'lu bir sigorta simsarı ile evlenecektir.

Harold aşık

Komik aktörlerin oynadıkları aşk sahnelerini beğenir misiniz? Bunların her birinde başka bir güzellik vardır. Her komik aşk sahnelerini kendi mizacına uygun bir şekilde oynar, Meselâ meşhur komik Harold Lloyd oynadığı

aşk sahnelerini kendine çok yakıştırır. Bu sahnelerde onu gayet sevimli olan tebessümü ile beğenmemek kabil olmaz. Meselâ bu sütunda gördüğünüz resimde Harold her zamanki Harold olmakla beraber aynı zamanda tam manasile bir aşıktır da...

Meşhur komik bu sahneyi Barbara Kent ile birlikte oynamıştır.

Bu suretle bu sevimli artistin evlenmesi etrafında yapılan dedikodular acaba bitecek mi ?

Gazetelarde okunduğuna göre Montekarloda Şarlo "Şehir ışıkları„ ismindeki filmini güzel san'atlar tiyatrosunda halka bizzat takdim etmiştir.

Güzel Alman yıldızlarından Marlen Ditrich bir müddettenberi mezunen Almanya'da bulunuyordu. Haber alındığına göre Marlen Ditrich Amerika'daki vazifesi başına hareket etmiştir.

Pola Negri'nin Londra'da oynadığı bir oyunu bir Amerikan stüdyosunda tekrar edecektir. Artist haftada 10,000 lira ücret isriyormuş.

Meşhur dünya boks şampiyonu Dempsey Estelle Tayler ismindeki sinema yıldızile evlenmişti. Şimdi boşanacaklarmış.

George Bankroft son iki sene zarfında 15,000,000 frank, yani takriben bir buçuk milyon lira kazanmıştır.

Ronald Kolman

Amerika'nın en meşhur erkek yıldızlarından olan Ronald Kolman'ı yukardaki resimde yine Amerikalı yıldızlardan Anna Harding ile beraber görüyoruz. Genç kadının gözlerinde endişe ve muhabbet hisleri, Ronaldın gözlerinde ise metanet ve şefkat okunuyor!

Fatty öldü!

Meşhur Amerikan sinama komiklerinden Fatty'nin geçenlerde Amerika'da küçük şehirde sefalet içinde öldüğü haber verildi. Bir zamanlar kocaman göbeğini sallayarak herkesi kahkaha ile güldüren bu sanatkâr gözünüzün önüne geldi mi?

Fatty öldüğü zaman 50 yaşında idi. Kendisi 1835 senesinde tiyatroya ve 1908 senesinde de sinemaya başlamıştır. Fatty 1913 de şöhret bulmağa başlamıştır. Kıyafetini hatırlayamazmısınız ? Dar ve kısa bir pantalon, ayağında beyaz çoraplar, boynunda ufacık bir kıravat, başında da mini mini bir melon şapka... Gömleğinin kolları sıvalı...

1926 senesinde Fatty Holyood'un en çok para alan artistlerinden biri olmuştu.

Meşhur oyunları şunlar:
"Fatty ahçı„ "Fatty'nin düğünü„ "Fatty otel hizmetçisi„ vesaire...

Şikâyetler

"Karilerimizden İsmail" imzasile aldığımız şikâyet mektubunda deniliyor ki:

— Bizler ekmek amelesiyiz. Üç ayda bir muayeneye tabiiz. Muayene için bir cüzdan almamız lâzımdır. Fakat bu defter esnafa öyle pahalıya mal oluyor ki!... Belediye bu muayene usulünü kolaylaştırmalıdır. Bu cüzdanı dört beş lira verip cemiyetten alacağımıza doğrudan doğruya belediyeden alsak olmaz mı? Biz seyyar esnafız. Bugün burada, yarın başka yerde çalışırız. Bir defterle senede dört defa muayene olabiliyoruz. Meselâ birinci muayeneden sonra esnaf işten çıkıyor, ikinci üçüncü muayeneleri yaptırmıyor, tekrar işe girdiği zaman dördüncü muayeneyi yaptırıyor. Bu suretle ikinci ve üçüncü muayene için beyhude para vermiş oluyoruz. Bu iş çok pahalıya mal oluyor. Yunanistana pasaport çıkarmak bunun yanında ucuz kalıyor. Bunun için herkes muayeneden kaçıyor. Buna bir çare bulmalı!

Karagöz — Karimizin bu şikâyetini belediyenin dikkat gözüne arzederiz.

Sıhhî Nasihatlar

123 — Karışık, bozuk tereyağları mide ve barsakları bozar. Çok defa faideden ziyade zarar verir.

124 — Taze üzüm insanı adamakıllı besler.

125 — Memleketimizde zeytinyağı çok bol ve saf olduğundan sade yağlarına trcih ederek kullanmalıdır. Çünkü halis zeytinyağı karışık sade yağlar nisbeten çok ucuz ve çok sıhhidir.

126 — Yerinde, lüzumunda gülmek tebessüm etmek, gülümsemek ne kadar sıhhidir.

127 — Tatlı ömür sürmek, refahla yaşamak isterseniz, boş yere derin derin düşünmeyiniz! Ağlamaktan, kederden, hiddetten, hırstan, elemden azade kalmağa çalışınız: Kanaatkâr olunuz!

128 — Her zaman neşeli, şetaretli ferahlı olanlar çok yaşarlar.

129 — Hakikî aşk esaretten başka birşey değildir. Fakat aşksız meşk olmaz. Aşksız meslek olmaz! aşksız hiç bir şey olmaz! Bunlardan en ehemmiyetlisi (sıhhat ve kuvvetini muhafaza için güzelliğe ve afiyetin devamına karşı mevcut olan aşktır!)

130 — Kimsenin hakkını kimsede bırakmıyan bir allah var! En sağlam insanı çürüten, bir firengi var! Bir işret var!

Gölgenin Esrarı!

İnsanın geçtiği yerlerde gölgesi leke halinde kalıyor! Mamafi sebebi basit..

Gölge denilen tabiî bir hadisedir. Şeffaf olmayan bir cisim güneşin önünde durursa arkası karanlık olur ve bu suretle güneşte duran bir adamın gölgesi yere akseder. Mamafi bizim pek tabiî bulduğumuz bu hadise bazı Asya akvamı için okadar basit değildir. Filhakika Asyalılar ötedenberi insanın yere akseden, peşi sıra yürüyen, zaman zaman uzayıp kısalan gölgesini esrarengiz birşey gibi kabul etmişler gölgenin bu hareket ve değişmelerinden bin türlü mana çıkarmağa çalışmışlardır.

Bu hal bir takım yalan yanlış itikatların hasıl olmasına sebebiyet vermiştir. Acaba bu itikatlar neden doğmuştur? Gölge gibi basit bir hadiseyi neden izah edememişler de tutup bazı yalan yanlış şeyler uydurmağa mecbur olmuşlar?

Bu suallere cevap vermek kolaydır. Bunun için muhtelit memleketlerde bilhassa Kafkasya'da sık sık görülen bir hadiseyi nazarı itibara almak lâzımdır.

Bu hadise şundan ibarettir:

Güneşli bir havada ağır ağır yürüyen bir adam tasavvur ediniz. Güneş bittabi böyle bir adamın gölgesini yere aksettirir. Fakat bu gölge insanı takip edecek yerde parça parça yerde kalırsa buna şaşmazmısınız? Bu suretle güneşte yürüyen bir insanın arkasında gölgesi adeta bir iz bırakması herhalde her zaman görmeğe alışık olmadığımız bir garabettir.

Şunu da ilâve edelim ki yerde bir leke halinde kalan gölge, en çok yirmi beş saniye zarfında silinip kaybolur.

Mamafi insanları en eski zamanlardanberi hayrette bırakan bu hadisenin izahı zannolunduğu kadar güç değildir.

Bu hal daima petrol'u bol olan memleketlerde görülür. Meselâ buna benzer hadiseler ötedenberi Madagaskar ahalisi tarafından görülmüştür. Madagaskar adası da petroldan yana yana çok zengindir. Aynı hadisenin Amerika'da Kaliforniya petrol madencileri tarafından da görülmeşi üzerine hadise âlim lerin nazarı bikkatini celbetmiş ve bu hususta esaslı tetkikler yapılarak işin mahiyeti meydana çıkarılmıştır.

Âlimlmler mes'eleyi şu yolda izah ediyorlar:

Arazide fazla miktarda bulunan petrol bulunduğu gayet geniş sahalar dahilinde toprak petrolu içer ve bu suretle gaz toprağın yüzüne kadar çıkar. Fakat güneşin harareti yer yüzüne kadar çıkan petrolu kurutmakta gecikmez. Petrol bir taraftan dışarı sızar, bir taraftan da kurur.

Bunun için şayet herhangi birşey güneşin önüne duracak olursa gölgesinin aksettiği yerdeki gaz sızıntıları kuruyamadığından orası ıslak kalır. Fakat gölkeyi yapan şey veya kimse yerini değiştirince güneş onbeş yirmi saniye zarfında toprağın yüzüne sızan petrolu uçurup orasını kurutur, bu suretle gölde yerden silinmiş olur.

Tabii insan ağır ağır yürürken gölgesinin düştüğü yer güneş görmediği için ıslanır ve insan aynı noktada ne kadadar çok durursa bu ıslaklık ta o kadar uzun zaman zarfında zail olur.

İşte gölge hakkında bazı şark memleketlerinde garip garip itikâtlar meydana gelmesinde petrol madeni bol olan memleketlerde görülen bu garip hadisenin herhalde çok dahli olmuştur.

Esassız itikatlar bazı basit hadiselerin sebebini anlayamayışımızdan ileri gelr. İnsan anlayamadığı şeylere türlü mana vermiştir. Mamafi insanların bilgisi arttıkça boş itikatlarda yavaş yavaş ortadan yıkılıp gider.

Türkiye Cumhuriyeti
Merkez Bankası

Devletimizin en büyük millî ve malî müessesesi

Herkes tarafından kapışılan bu hisse senetlerinden bir tane alınız, hem paranız bir köşede durmuş olacak, hem de temettü alacaksınız.

Zümrüt
YALOVA KAPLICALARI

NEŞ'E, SIHHAT, GENÇLİK KAYNAĞI

AÇILDI

Oteller: 60 kuruştan 5 liraya kadar

Yemekler: Tabildut 225-450 kuruştur.

(Sabah kahvaltısı ile öğle ve akşam yemekleri dahil)

Üçüncü sınıf otellerde yemek mecburî değildir.

Vapur ücretleri: Birinci mevki 30 kuruş. İkinci mevki 20 kuruş.

Her türlü malûmat için YALOVADA'da Kaplıcalar Müdürlüğüne veya İSTNBLDA Seyrisefain Umum Müdürlük Kalemine müracaat. Tel. B. 1745

Çocuğunuzun

KUMBARAsı var mı?

Eğer yoksa İŞ BANKASI ndan hemen bir KUMBARA alarak çocuğunuzu sevindiriniz

Kumbara çocuğunuza vereceğiniz en güzel hediye, ona istikbal temin eden en sağlam vasıtadır

HASRET KAVUŞTURAN

§ Bafrada kayalar mübadillerinden Şerif oğlu Hayrettin efendi imzasile:

— Balkan harbindenberi kaybolan biraderim Kayalar mübadillerinden uzun Ahmet oğlu İbrahimi arıyorum.

§ İzmir Karataşta Hadi bey sokağında 39 Numaralı hanede Ayşe hanım imzasile:

— Polis memurlarından Kayserili merhum Osman efendinin ailesiyim. Mahdumum 17 yaşındaki Ali Kemalin beş aydanberi sıhhatı ve hayatı hakkında haber alamadım. Arıyorum.

§ Kırşehrin Ömer hacılı kariyesinden Ömer imzasile:

— Seferberlikten beri kaybolan Hacı oğlu 97 tevellütlü pederim Memedi arıyorum.

§ Kadıköy söğütlü çeşmesi numara 216 hanede Şibinkarahisarlı Selim imzasile:

— Altı aydanberi hayatı ve mematından haberdar olamadığımız kardeşim hacı Osmanı arıyorum.

HALK SÜTUNU

§ Beşiktaşta Ayşe, Fatma hanımlara:

— Ebe mektebine girebilmeniz için orta tahsiliniz olması şarttır. Tahsil müddeti iki buçuk senedir. Bunun altı ayı tecrübe devresidir. Meccani, leylidir. Talebenin mektebe devamı esnasında beş lira aylık verilir. Mektepten çıktıktan sonra beş sene hizmeti mecburiyesi vardır. Bu şeraiti haiz iseniz mektebe girebilirsiniz. Kayt ve kabul zamanı teşrinievveldedir.

§ Adana hapishanesinde Kilise köylü Kuddusi efendiye:

— Hüküm kat'iyet kesp ettikten sonra itiraz beyhudedir. Hükûmetin şefkatına sığınmak meselesine gelince zemini zamanı geldiği zaman biz yazarız, mektupla, istida ile olmaz,

§ İstanbul da Zindan kapı da yarım handa 3 numara da Mehmet oğlu Abdullah efendiye:

— Bakırköyünde, Zeytinburnunda küçük zabit mektebine müracaat ediniz, şartlarını bütün tafsilatile öğrenirsiniz. Mektebin telefon numarası: Bakırköy: 23 dür.

PİLEVNE

MUHARRİRİ: KEMALETTİN ŞÜKRÜ

KARAGÖZÜN TEFRİKA No. 32

İkinci noktayı da gene Pilevnenin en maruf, en bellibaşlı müdafaa tabyelerinden sayılan (Lofça) şehri teşkil ediyordu.

Bu iki noktadan ilk tecrübe hedefini Lofça teşkil etti.

Ruslar, Lofçayı zabtetmek için (32) tabur piyade, (16) bölük suvari ve (98) topla hücuma geçtiler.

Bu kuvvet, Pilevne'nin etrafını çeviren birçok tabyelerden yalnız tek bir tanesinin üzerine sevkedilen bu düşman kuvveti bütün Pilevne deki Türk kuvvetlerine ve Türk toplarına faiktir.

Pilevne harbinde Moskoflara yardım eden Romanya kraliçesi Elizabet

Başlarında ise Rusların cesaret ve cür'eti ile tanınmış meşhur cenerallerinden (İmerentski) vardır. Moskofların kırk bine yakın olan bu kuvvetinin karşısında Lofça şehrine ve Rifat paşanın idaresi altında bulunan Türk kuvvetlerinin mıktarını ne kadar olarak tahmin edebilirsiniz? Düşünseniz düşünseniz bu kuvvetin hiç değilse düşmanın yarısı kadar, yani yirmi bin olduğunu zannedersiniz. Halbuki Türk kuvvetleri, yukarıda da söylediğimiz gibi Pilevne ve dört tarafındaki müdafaa tabyeleri de dahil olmak üzere ancak (30) bin kadardı. Mecmu toplarımız ise, (60) adedini geçiyordu.

(Lofça) da ise müdafaa kuvveti ancak üç bin beş yüz neferden ibarettir. Otuz bin Moskofun yüz parça top ile hücumuna ufak bir Türk tabyesinin üç bin beş yüz kişi ve yalnız birkaç parça tapla müdafaa ve mukabelesi muharebe tarihinin hiçbir sahifesinde o ana kadar yer bulmamış bir hadisedi.r

Ve bunu, bu imkânsız vaziyeti Türk kahramanlığı cihan tarihine isbat ve mal etti.

Düşmanın hücumu pek şiddetli oldu. Evvelâ bütün hızı ile başlıyan top ateşi Türk tabyesini mütemadiyen döğdü. sonra piyade hücumu başladı. Bu hücuma tam on dört saat ve süngü süngüye Türk kahramanları göğüş verdiler,

O gün düşmanın telafatı iki binden ziyade idi.

Ertesi günü ise yine bu sefer daha fazla kuvvetle hücum eden Moskoflar üzerine aslanlar gibi atılan Türk babayiğitleri Moskoflara tam sekiz bin telafat verdirdiler. Rifat paşa yaman çıkmış ve düşmanın Pilevneyi zabtetmek için yaptığı tecrübe hücumlarını daha ilk hamlede kırmıştı.

(LOFÇA) NIN SUKUTUNDAN SONRA

Lofça ya hücum olunduğu gün Gazi Osman paşa da Pilevne den hemen yirmi iki tabur alarak bu tabyanın imdadına koştu ise de geç kalmıştı.

Lofçanın düşman tarafından işgal edildiğini haber alınca yine Pilevne ye döndü.

O gün Lofça muharebesinde bulunan Türk, Rus ve Avrupa muharrirleri Türklerin gösterdikleri metanet, cesaret ve kahramanlıkları alkışlarla yazıyorlar. Bilhassa Avrupalı muharrirler, Harp muhabirleri muharebeden sonra Türk istihkâmlarını gezdikleri zaman buralarda gördükleri hepsini dehşet içinde bırakmıştır. İstihkâmlar çinde şehit düşen Türk cenazeleri iki üç kat birbiri üzerine yıkılmış ve bunların kol, bacak, baş, gövdeleri birbirinden ayrılarak istihkâmın içinde adeta insan vücudundan yuğrulmuş başka bir istihkâm meydana gelmişti. Bunu görenler bu kadar şiddetli sebat ve bu kadar yüksek kahramanlığın yalnız Türk askerine mahsus olduğunu tasdik etmişlerdir.

YıNE PLEVNE

Ruslar bir kerre Lofça'yi elde ettikten sonra var kuvvetlerini bazoya verip tekrar Pilevneye hücum yapmak istediler. Ağustos nihayetlerine doğru yine epi imdat kvvveti almışlardı. Bunlarla Pilevne önünde çok mükemmel bir ordu meydana getirildi.

Bu ordunun mıktarı o zamana kadar harp eden düşman kuvvetlerinin en büyüğü idi.

Rus ve Romanyalılardan mürekkep düşman ordusu 120 piyade taburu,

Pilevne harbinde Moskoflara yardım eden Romanya kralı birinci Karl

yüz suvari bölüğü ve beş yüz toptan mürekkepti. Bütün bu kuvvete Pilevne, Osman paşa yalnız altmış beş top ve otuz bin dilâverle mukabele ve müdafaa edecekti.

Düşman, bütün kuvvetini Ağustosun yirmi beşinde Pilevne önünde topladı: Burada ayrı ayrı mevzilerde bulunmuştu. Rus karargâhı Pilevneye derhal hücum icrasını muvaffık görmediği için dört beş gün etrafı keşf ile meşgul oldular. Bu müddet zarfında da şiddetli bombardumanlarla Pilevde istihkâmlarını gevşetmek ve Türk ordusuna dehşet vermek istiyorlardı.

Bu maksat içindir ki Ağustosun yirmi altısında, yani hemen ertesi günü bombardumana başladılar.

Bombarduman devam ederken de Ruslar ve Romanyalılar birkaç koldan Plevnenin etrafını sardılar.

(Bitmedi)

Müdürü Mes'ul Orhan Seyfi — Resimli Ay Matbaası T. L. Ş.